

Honden en vuurwerk

Oudjaar komt er weer aan. Dat betekent niet alleen het seizoen van de oliebollen, maar ook van het afsteken van vuurwerk. Heel veel vuurwerk. En het afsteken ervan beperkt zich niet meer alleen tot Oudejaarsavond. In veel gevallen wordt er al vanaf half november met vuurwerkbommen gegooid en gaat dit door tot ver in januari. Een moeilijke periode voor veel mensen en heel veel dieren. Vooral de collie is extra gevoelig voor de harde knallen die dag en nacht te horen zijn. Veel eigenaren weten dan ook niet wat ze kunnen doen om de angst van hun hond te verminderen of ten minste draaglijk te maken.

Angst voor vuurwerk

Deze vorm van angst is er moeilijk uit te trainen. Er zijn vuurwerkd's in de handel maar die helpen lang niet altijd. Sommige hondenscholen bieden vuurwerktrainingen aan. Maar ook dergelijke trainingen zijn niet altijd succesvol, vooral voor extreem bange honden kan het middel erger zijn dan de kwaal. Dus komt het bij een (groot) aantal honden neer op schadebeperking en de rit zo goed en kwaad als mogelijk is uit te zitten. In ieder geval is het belangrijk dat de eigenaar er voor zorgt dat de hond niet kan ontsnappen. Neem de hond mee in de (woon)kamer en blijf bij de hond en doe de gordijnen dicht en zet de tv aan, het liefst zo luid mogelijk. Geef de hond de gelegenheid om weg te kruipen. Straf de hond niet maar biedt de hond steun. Er is een onderzoek door dr. M.B.H. Schilder van de Universiteit Utrecht gedaan naar de invloed van troosten op de hond. Dr. Schilder concludeerde op basis van zijn onderzoek dat indien de hond aan zichzelf werd overgelaten het heel lang duurde voor de hond herstelde. Indien echter de eigenaar steunde door dicht tegen de hond te gaan staan/zitten de hond duidelijk blij gaf van een reductie van de angst of de stress. Maar wanneer de eigenaar de hond ging aanhalen of toespreken nam het angstgevoel nog sneller af. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met manipulatief gedrag: de hond kan dan geen angst hebben, maar wel het gedrag vertonen omdat het de aandacht prettig vindt. Over het algemeen kun je zeggen; neemt het angstgedrag toe na het troosten, dan heb je verkeerd gereageerd en heeft de hond het als beloning ervaren. Neemt het gedrag niet toe of af, dan heb je het goed ingeschat.

In ieder geval is het belangrijk om een steunzoekende hond te geven waar hij behoefte aan heeft. Een goede (roedel)leider beantwoordt de behoeften van zijn roedelgenoten. Negeren en/of straffen is uit den boze. En laat een doodsbange hond nooit alleen. Een hond die geleerd heeft geen steun van zijn leider te krijgen in tijden van extreme angst, zal bij een volgende gelegenheid in blinde paniek proberen weg te rennen met alle gevolgen van dien. Zekerheidshalve zorg er voor dat je de hond (eventueel dubbel gezeerd) aangelijnd uitlaat in deze tijd.

Mogelijkheden

Laat in ieder geval uw dier nooit alleen. Verder kan het een goed idee zijn om de hond uit logeren te sturen naar een pension dat ver van mogelijk vuurwerk ligt. Of zelf naar een vuurwerkvrije vakantiewoning te gaan. Nadelen hiervan zijn dat dit zal helpen voor de moeilijke dagen voor en na 31 december, maar in de praktijk wordt er al weken voor deze datum en tot ver in januari vuurwerk afgestoken. En de meeste mensen verkeren natuurlijk niet in de gelegenheid om zes weken vakantie op te nemen.

Daarnaast zijn er tal van homeopatische middelen op de markt. Er zijn goede, homeopathische middeltjes op de markt zoals zylkène, dap-verdampers, adaptil of bachbloesem of telizen. Informeer bij uw dierenarts naar deze middelen of ga naar een reformwinkel.

Wel moet men rekening er mee houden dat men met homeopatische middelen minimaal 6 weken ervoor mee moet beginnen om het maximale effect te bereiken.

Een andere mogelijkheid is het aantrekken van een thundershirt. Dit is een vest voor de hond dat vrij strak rond het lichaam van de hond zit. De druk die het vest geeft, zorgt voor een ontspannend effect bij de hond, te vergelijken met het inbakken van een baby.

Het is ook zeer effectief bij andere omstandigheden waar een hond bang wordt, bijvoorbeeld bij onweer of autorijden.

Medicatie en meer

Wees voorzichtig met het geven van allopatische medicatie. Er zijn kalmerende middelen die alleen spierverslappend werken maar niet verdoven. De hond hoort en ziet nog alles, maar kan zich niet bewegen wat uiteindelijk de angst alleen nog maar groter maakt.

In het verleden gaven veel dierenartsen Vetranquil, calmivet of tranquigel (merknamen van de werkzame stof

Acepromazine) als medicatie bij vuurwerkangst. Inmiddels zijn gelukkig een heleboel dierenartsen daar vanaf gestapt. Deze middelen zijn namelijk spierverslappers, waardoor je hond niet goed meer in beweging kan komen en dus niet kan wegrennen. Maar de hond hoort en ziet nog steeds alles. In de praktijk is vuurwerkangst na het gebruik van deze medicatie alleen maar toegenomen.

Gelukkig is er een goed alternatief: alprazolam. Het is een angstverminderend middel, dat op oudejaarsdag zelf gegeven kan worden, maar ook een aantal dagen daarvoor. Er is ook een zogenoemde "retard-versie" op de markt, die gedurende een bepaalde tijd de stof vrij laat in het lichaam. Over gebruik hiervan bij dieren is onvoldoende bekend, het mag niet gebroken worden waardoor het moeilijker doseren is en aangezien er voldoende alternatieven zijn in de gewone alprazolamtabletten is het verstandiger om deze versie te vragen aan je dierenarts.

Een andere mogelijkheid is diazepam, dit middel werkt vooral verdovend en minder angstverminderend zoals de alprazolam. Overleg hierover met je dierenarts.

Alprazolam heeft overigens wel bijwerkingen: namelijk eetlustopwekkend en neemt remmingen weg. Dus keurig opgevoede honden veranderen in wandelende vuilnisbakken en bij al pittige honden kan de bijtrem (tijdelijk) verdwijnen. Daarnaast heeft het als bijwerking dat het bij langdurig(er) gebruik de lever en nieren kan beschadigen dus mag het uitsluitend kortdurend worden gebruikt. Mijn bejaarde collies krijgen in de drie à vier dagen voor oud en nieuw de eerste dag een half tabletje, de tweede dag twee maal een half tabletje, de derde dag drie maal een half tabletje en op oudejaarsdag zelf 's ochtends een half tabletje, 's middags en tegen de avond een heel tabletje en een uur voordat het vuurwerk losbarst weer een heel tabletje. Daarmee komen ze heel goed de avond door en hoeven ze niet de volledige dosis te gebruiken.

Verder is er nog de mogelijkheid om alcohol te geven. Niet het eerste wat een eigenaar aan zijn hond zal geven, want alcohol is niet goed voor een dier en moet ook bij honden door de lever worden afgebroken maar voor oudjaar kan het ook een goed alternatief zijn. Het is in kleine doseringen zeker niet slechter voor een hond dan medicatie als alprazolam.

Het beste is advocaat of een witte likeur als bailey's te geven, al dan niet in combinatie met slagroom of (blanke) vla. Houdt als dosering aan voor een middelgrote tot grote hond als de collie is driemaal daags een eetlepel advocaat of bailey's meer dan voldoende waarbij de laatste eetlepel een uur voor het losbarsten van het vuurwerk kan worden gegeven. De meeste honden vinden het overigens heerlijk, vooral als de eetlepel door een flinke hoeveelheid slagroom, vla of yoghurt wordt geroerd. De honden gaan vreedzaam ronkend het nieuwe jaar in zonder nog weet te hebben van vuurwerk.

Bronnen:

1. Universiteitskliniek Utrecht; Kynologisch Centrum Quiebus

